

deputaten herziening kerkorde

ontwerp kerkorde - 2

leeswijzer

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Harderwijk 2011

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

WERKORDE 2

Nader ontwerp kerkorde

voor de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) in Nederland

in opdracht van de generale synode Zwolle-Zuid 2008

opgesteld door deputaten herziening kerkorde

dr. S. Griffioen

ds. K. Harmannij

mr. P.T. Pel

dr. M. te Velde

mei 2011

Op verzoek van de GS Harderwijk 2011 hebben deputaten herziening KO deze leeswijzer samengesteld. Deze leeswijzer beoogt een extra ingang te bieden voor een goed begrip van Werkorde 2 in verhouding tot de huidige kerkorde. Deze leeswijzer valt onder de verantwoordelijkheid van deputaten. Uiteraard blijft voor een goede oordeelsvorming de kennisneming van de tekst van Werkorde 2 en de Memorie van toelichting 2 noodzakelijk.

Per hoofdstuk worden de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de KO 1978 aangegeven, volgens de hieronder vermelde 5 categorieën:

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen;
2. zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen;
3. zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen;
4. detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen;
5. zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd.

Hoofdstuk A. de kerken

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- geen

2. zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:

- de betekenis van de gereformeerde belijdenis: A1

- de zelfstandigheid van de kerken ten opzichte van de staat: A4, A5

3. zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:

- geen

4. detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:

- geen

5. zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd

- geen

Hoofdstuk B. de ambten en overige diensten

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- predikanten werken door tot hun 66^e: B22.1
- in kleine kerken blijven kerkenraad en diaconie gescheiden: B28 en B32
- in kleine kerkenraden kan een diaken niet meer optreden als hulpouderling: B32

2. zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:

- diverse categorieën van predikanten met een bijzondere taak: B4
- het man of vrouw zijn is van belang bij de roeping tot het ambt: B7
- de mogelijkheid van deeltijd en van 'onderbreking' van het predikantschap: B13.2
- de mogelijkheid als predikant aan 2 kerken verbonden te zijn: B14.1
- de eigensoortigheid van de rechtspositie van de predikant: B14.3
- mogelijkheid van op non-actiefstelling: B18, B26
- onvrijwillige ontheffing van een predikant: B20.2, B20.3
- bij afzetting neemt de kerkenraad het initiatief: B21.5
- een emeritus-predikant heeft beperkte bevoegdheden: B22.3
- ouderlingen en diakenen kunnen vervroegd ontheffing krijgen: B25.3
- de schorsing van een ouderling of diaken duurt maximaal 3 mnd: B27.3
- de inbreng van de gemeente in belangrijke kerkelijke besluiten: B28.2
- commissies onder de kerkenraad of diaconie: B29.2, B29.4
- de kerkelijk werker: B30
- preekbevoegdheid voor niet-predikanten: B31.1
- aandachtspunten bij splitsing of samenvoeging van kerken: B33

3. zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:

- hoogleraren in de theologie zijn geen semi-emeriti meer: B4.1
- omschrijving jaarlijks huisbezoek houdt meer rekening met bestaande praktijk: B5.2
- mogelijkheid tot verschillende soorten ouderling: B5.6
- het huisbezoek door diakenen is minder dwingend beschreven: B6.2
- 'vervroegde emeritering' bestaat niet meer: B17, B22
- de PS-deputaten "ad art. 49" zijn vervangen door generale deputaten predikantszaken: B23
- de diaconie als afzonderlijk kerkelijk orgaan: B28.4
- de "kerkenraad met diakenen" krijgt een 'lager profiel': B28.3

4. detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:

- de beroepsbrief en aannemingsbrief als kerkelijke documenten: B9.2, B14.2
- de handoplegging bij bevestiging van beginnend predikant kan door meer personen worden gedaan: B9.7
- voor de afzetting van een ouderling of diaken moet de classis toestemming geven: B27.4

5. zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd:

- de taak van de consulent bij het beroepingswerk (art. 5 en 6 KO)
- de papieren die benodigd zijn voor goedkeuring van het beroep (art. 7 KO)
- predikant zonder theologische opleiding (art. 8 KO); zie echter B10.3
- gelijkheid van predikanten (art. 17 KO)
- de taak van hoogleraren in de theologie (art. 18 KO)
- de taak van missionaire predikanten (art. 25 KO)
- de predikant als voorzitter van de kerkenraad (art. 36 KO)

hoofdstuk C. het leven van de gemeente

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- er is geen verbod meer op rouwdiensten (art. 71 KO): C4.2 en C14.4

2. zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:

- de rijkdom van de gemeente: C1
- het doel van de kerkdiensten: C2
- generale afspraken over de te gebruiken Bijbelvertaling: C3.2
- de erkenning van de doop die elders is bediend: C5.5
- avondmaalsviering buiten de reguliere diensten: C6.2
- de betekenis van de catechisatie: C7.2
- de voorwaarden voor openbare geloofsbelijdenis: C7.3
- gasten aan het avondmaal: C7.4
- beperkt gebruik van gegevens uit kerkelijke registers: C8.2
- je bent kerklid waar je woont: C8.3
- overkomst uit een andere kerkgemeenschap: C9.2
- gastleden: C9.3
- afkondiging van nieuwe leden en gasten: C9.4
- gang van zaken bij onttrekking: C10.2 en C10.4
- uitvoeriger bepalingen rond het huwelijk: C11
- contact tussen kerk en school: C12.3
- huiselijke eredienst: C13.1
- onderlinge zorg binnen de gemeente: C14
- categoriaal pastoraat: C14.3

3. zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:

- vertrekkende volwassen doopleden vragen zelf attestatie aan: C10.1

4. detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:

- de focus op de missionaire 'orde op het thuisfront' (art. 24 KO) is vervangen door aandacht voor de 'orde ginds': C15.6

5. zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd:

- de opsomming van de christelijke feestdagen (art. 68 KO): C4.1
- dat pasgeboren kinderen "z.s.m." worden gedoopt (art. 56 KO): C5.1
- het minimum van 4 avondmaalsvieringen per jaar (art. 61 KO): C6.1
- de belofte van de volwassen dopeling dat hij zal deelnemen aan het avondmaal (art. 58 KO): C5.4
- "steunverlening bij vertrek" (art. 64 KO)
- "biddagen" (art. 69 KO)

Hoofdstuk D. de kerkelijke tucht

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- de bekendmaking van de zondaar aan de gemeente (art. 77 KO) is vervroegd en versterkt: D8
- voor buitensluiting is opnieuw de toestemming van de classis vereist: D9

2. zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:

- zorgvuldigheidseisen bij tuchttoefening: D4
- het belang van ambtelijk vermaan: D5.2
- het belang van verzoening D5.3
- de consequenties van ontzegging van het avondmaal: D6.2
- de zgn. “eenvoudige afhouding”: D6.3
- mededeling van verzoening nadat de naam van de zondaar was bekendgemaakt: D8.4
- beperkte verdraagzaamheid bij afwijkende opvattingen: D11

3. zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:

- onderscheid tussen de drieërlei middelen van tucht en het “laatste middel” van de buitensluiting: D3
- zorgvuldigheidsvereisten bij “onttrekking metterdaad”: D12

4. detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:

- tucht over doopleden gaat bij bekendmaking meer gelijk op met tucht over belijdende leden: D8
- als buitengesloten dooplid terugkeert, is schuldbelijdenis nodig (wel d.m.v. een eigen formulier): D10

5. zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd:

- het onderscheid tussen geheime en openbare zonden (art. 74 en 75 KO)
- de afkondiging zonder naam (art. 77 KO)

Hoofdstuk E. kerkelijk samenleven

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- de particuliere synodes (art. 45 KO) houden op te bestaan: E3.1
- de generale synode (art. 46 KO) gaat van eens per 3 jaar naar eens per 2 jaar: E7.1
- bijzondere kerkelijke instellingen behoren kerkelijk georganiseerd te zijn: E8

2. zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:

- noodzaak van huishoudelijke regelingen voor kerkelijke vergaderingen: E2.3
- meerdere vergaderingen gaan uiteen als agenda is afgewerkt: E3.4
- de mogelijkheid dat 2 ouderlingen worden afgevaardigd naar de classis: E4.3
- taak van de classis bij opheffing van een kerk: E5.3
- relatie met andere kerkgemeenschappen in Nederland: E9
- relatie met buitenlandse kerken (art. 47 KO): E10

3. zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:

- voor een classis is een minimum aantal kerken vereist: E4.1
- niet-afgevaardigde predikant behoren (i.p.v. mogen, art. 42 KO) in de classisvergadering aanwezig te zijn: E4.4
- de agendavoorbereiding (art. 30 KO) is voor classis en synode afzonderlijk en toegespitst geregeld: E4.5, E4.6, E7.4, F7, F9 en F12

4. detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:

- de inhoud van de geloofsbrief (art. 32 KO) is nu in de kerkorde geplaatst; de geloofsbrief zelf is niet meer voorgeschreven: E3.2
- de samenroeping van een buitengewone synode (art. 46 KO): E7.2

5. zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd:

- regeling rond opening en sluiting (art. 29 KO); zie echter E2.2 en E3.2
- de kerkelijke weg van “nieuwe zaken” (art. 30 KO); zie echter E4.6 en E7.4
- het “buiten stemming” blijven van afgevaardigden onder bepaalde omstandigheden (art. 32 KO)
- instructies (art. 33 KO)
- taak van preses en scriba (art. 34 KO)
- het voorzitterschap van de classis (art. 41 KO)
- de “rondvraag naar art. 41 KO”
- de consulent (art. 43 KO)
- wie er visitator kunnen zijn (art. 44 KO)
- de schriftelijke rapportage door visitatoren (art. 44 KO)
- de “rondvraag naar art. 48 KO”

Hoofdstuk F. besluitvorming en rechtsmiddelen

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- geen

2. zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:

- de noodzaak van goede communicatie: F1.4
- de werking van ratificatie: F2.2 en F2.3
- de kern van het aloude “art. 31 KO”: F2.4
- de gronden waarop iemand bezwaar kan indienen: F4.1
- al of niet opschortende werking van een bezwaarschrift: F4.3 en F4.4
- de eigen plaats van de kerkelijke rechtspraak en haar vereisten: F5 en F6
- de beperkte mogelijkheid tot herziening van een uitspraak in hoger beroep: F9
- klachtrecht bij seksueel misbruik: F11

3. zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:

- hoe een kerkenraad dient te reageren op een bezwaarschrift: F4.4 en F4.5
- rechtsspraak in predikantszaken: F10.1

4. detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:

- geen

5. zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd:

- geen

hoofdstuk G. materiële aangelegenheden

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- geen

2. *zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:*

- de verantwoordelijkheid van gemeenteleden voor de financiële bijdragen: G1.1

- kerkverbandelijke financiële steun: G1.2

- deugdelijk financieel beheer: G2

- rechtspersoonlijkheid: G3

3. *zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:*

- geen

4. *detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:*

- geen

5. *zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd:*

- geen

hoofdstuk H. slotbepaling

1. zaken die voortaan anders gaan dan voorheen:

- geen

2. *zaken die niet anders gaan, maar wel nadrukkelijker worden beschreven dan voorheen:*

- de mogelijkheid tot wijziging van de KO

3. *zaken die anders worden beschreven dan voorheen en daardoor mogelijk ook iets anders gaan verlopen:*

- geen

4. *detailpunten die net even anders zijn geregeld dan voorheen:*

- geen

5. *zaken die niet meer uitdrukkelijk in de kerkorde worden benoemd:*

- geen